

Pārskats par darbu ar bērniem Balvu reģiona bibliotēkās

2014. gadā

SATURA RĀDĪTĀJS

1.Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums Jūsu bibliotēku sistēmā, metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.....	2
2.Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūras krājumu un lasītāju sastāvu.....	5
3. Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana.....	8
4.Pasākumi dažādām vecuma grupām: pirmsskolas vecuma bērniem un vecākiem, jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem, pusaudžiem.	14
5.Bibliotēkas sadarbības tīkls, partneri attiecībā uz šīm mērķgrupām. Sadarbības vērtējums.	25
6. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.....	28
7. Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā. Vajadzības.	45
8.Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.....	47

**1.Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums Jūsu bibliotēku sistēmā,
metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu.**

Balvu centrālā bibliotēka darbojas kā metodiskais un konsultatīvais centrs attiecībā uz darbu ar bērniem un jauniešiem gan konsultējot, gan apmeklējot reģiona bibliotēkas izbraukumos uz vietas. Lielākā uzmanība tiek pievērsta darbam ar lasīšanas veicināšanas programmu “Bērnu žūrija”; kā arī pēc LNB BLN organizētajām konferencēm un semināriem būtiskākās atziņas darbā ar šo lasītāju kategoriju tiek nodotas tālāk reģiona bibliotekāriem.

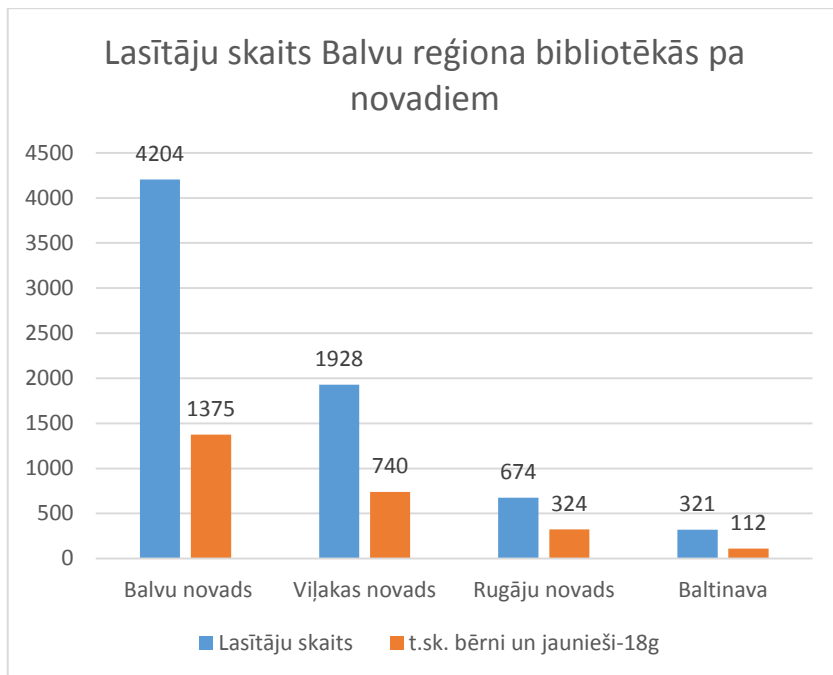
Balvu reģionā ir 4 novadi, kuros ir 23 publiskās bibliotēkas

Novads	Balvu	Viļakas	Rugāju	Baltinavas
Skaits	11	7	4	1

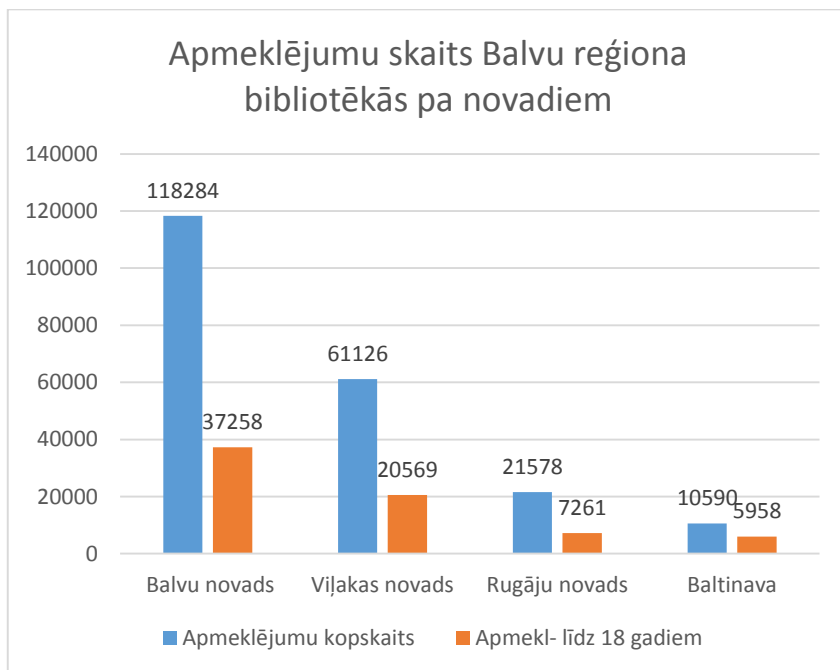
Ieskats Balvu reģiona bibliotēku statistikā:

	Balvu novads	Viļakas novads	Rugāju novads	Baltinava	Reģionā kopā
Lasītāju skaits	4204	1928	674	321	7127
t.sk. bērni un jaunieši-18g	33%=1375	38%=740	48,1%=324	35%=112	36%=2551
Apmeklējumu kopskaits	118284	61126	21578	10590	211578
pieaugušie	49595	22905	7545	4632	84677
Apmekl- līdz 18 gadiem	31,5%=37258	34%=20569	34%=7261	56%=5958	34%=71046
virtuālie	31431	17652	6772		55855
Izsniegumu kopskaits	192364	79914	26146	14788	313212
Izsniegums- 18 gadiem	27%=51992	31,4%=25132	35%=9186	33%=4872	29%=91182

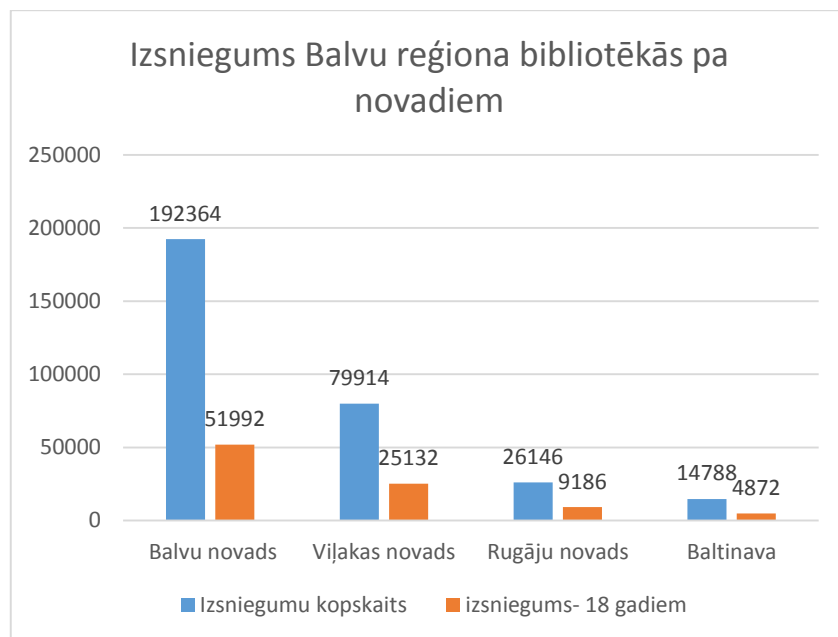
Lasītāju skaits līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās 2014 .gadā bija 2551, tas sastādīja 36 % no visa lasītāju kopskaita.

Apmeklējumu skaits līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās 2014. gadā bija 71046, tas sastādīja 34 % no visiem apmeklējumiem.

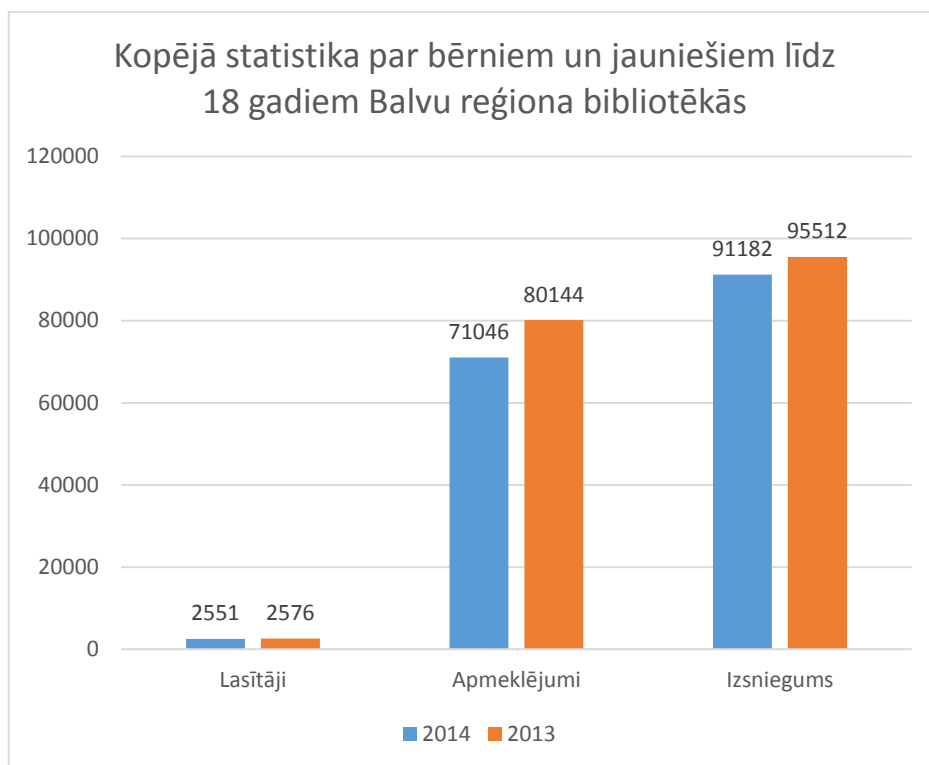

Izsniegums līdz 18 gadiem Balvu reģiona bibliotēkās 2014. gadā bija 31 3212, tas sastādīja 29 % no kopējā izsniegumu skaita.

Pavisam Balvu reģionā statistika līdz 18 gadiem		
	Skaitis	Attiecībā pret pieaugušajiem
Lasītāji - 18 gadiem	2551	36%
Apmeklējumi- 18 gadiem	71046	34%
Izsniegums- 18 gadiem	91182	29%

	Statistikas salīdzinājums pa gadiem		
Līdz 18 gadiem	2014. gads	2013.gads	Dinamika
Lasītāji	2551	2576	-25
Apmeklējums	71046	80144	- 9098
Izsniegums	91182	95512	-4330

Bērnu un jauniešu skaits, salīdzinot ar 2013 .gadu, ir samazinājies, tas izskaidrojams ar to, ka samazinājies arī skolēnu skaits, piemēram Balvu pilsētas skolās - 32, Viļakas novada Mežvidu un Kupravas pamatskolas tika slēgtas. Tas viss neveicina arī pozitīvu dinamiku. Bet tomēr gribas teikt, ka bērni un jaunieši ir vieni no aktīvākajiem bibliotēkas pakalpojumu izmantotājiem.

2.Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu/jauniešu literatūras krājumu un lasītāju sastāvu.

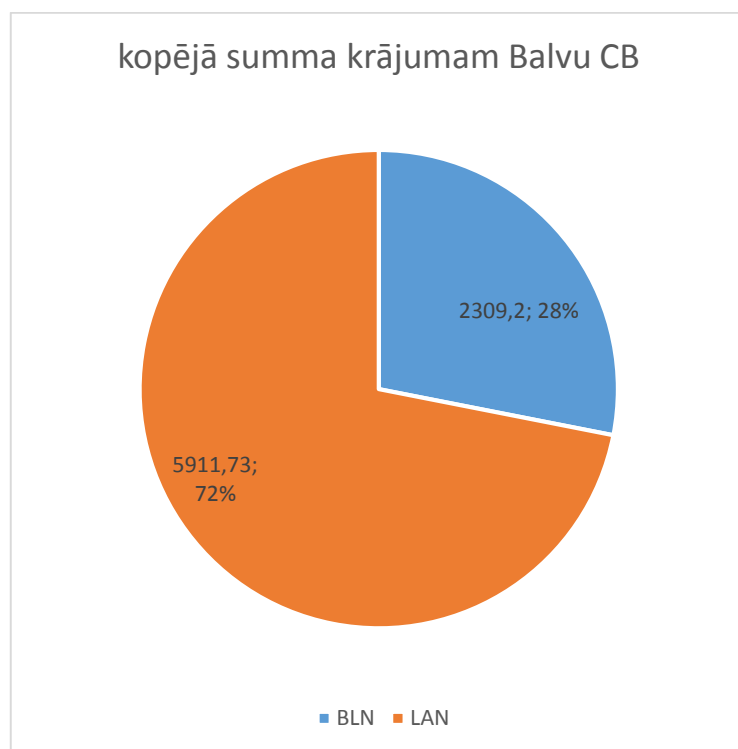
Gandrīz visas reģiona bibliotēkas, kuru mikrorajonos ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, uzsver, ka komplektējot fondu, lielu uzmanību pievērš tieši bērnu un jauniešu literatūras iegādei. Tiek novērtēta arī bērnu žūrijas grāmatu kolekcija, kas papildina fondus.

6 reģiona bibliotēka (Žīguru, Krišjāņu, Bērzkaines, Briežuciema, Tikaiņu, Kupravas) papildināja savus fondus ar grāmatām, kuras viņu lietošanā nodeva Balvu centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļa. Tās bija labas un vērtīgas iepriekšējo gadu bērnu

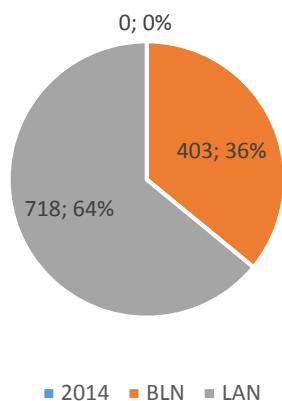
grāmatas, kuras Balvu centrālajā bibliotēkā bija vismaz 2 eksemplāros, bet nebija tik ļoti lasītāju pieprasītas.

Balvu centrālajā bibliotēkā krājuma veidošana notiek pamatojoties uz bibliotēkas izstrādāto krājuma komplektēšanas koncepciju. Komplektējot fondu bērnu literatūras nodaļā, tiek ņemtas vērā lasītāju vajadzības: grāmatas, kas ir skolu ieteicamās literatūras sarakstā, noteikti latviešu oriģinālliteratūra un tulkotā literatūra bērniem, uzzīņu literatūra, fonds tiek papildināts arī ar klausāmgrāmatām un DVD filmām, cenšamies iegādāties arī lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu žūrija” paredzētās grāmatas.

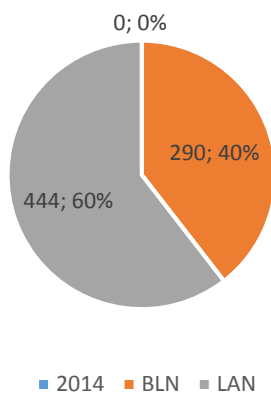
Vislielākais lasītāju, apmeklējuma un izsnieguma skaits vecuma posmā līdz 18 gadiem ir Balvu centrālajā bibliotēkā, tādēļ ieskats Balvu CB krājuma statistikā:

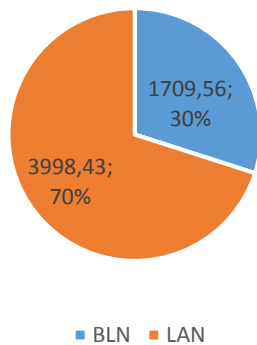
kopējais eksemplāru skaits Balvu CB
pa nodaļām

eksemplāru skaits no budžeta
līdzekļiem Balvu CB

summa iespieddarbiem no budžeta
līdzekļiem Balvu CB

3. Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana.

Ikdienā strādājot tika novērots, ka sarūk literatūras fondā meklēto uzziņu skaits. Tas norāda tikai to, ka mūsdienu bērni jau no agrīnas bērnības izmanto datoru, sev un skolai nepieciešamo informāciju sameklē paši dažādās interneta meklētājprogrammās un datu bāzēs. Savukārt ir palielinājies elektronisko uzziņu skaits, apmācība darbā ar interneta resursiem. Skolēns uzdoto mājas darbu sameklē internetā un vienkārši viens pret viens nokopē neko nepamainot, nerediģējot, nepierakstot klāt no sevis vai grāmatām, izdrukā un iesniedz skolotājam.

Balvu centrālajā bibliotēkā uzziņu informācijas stundas, kuras gribas pieminēt kā vajadzīgas un izdevušās, bija 13.

Uzziņu - informācijas stunda „Mana pilsēta Balvi- skaistākā pilsēta Latvijā” tika piedāvāta februārī, kad mūsu pilsētai Balvi ir dzimšanas diena.

Piedāvājām prezentācijā sagatavotu materiālu par Balviem: fakti, notikumi, bildes, jautājumi, mīklas par Balviem un animācijas filmiņu „Kā Balvu vilciņš pavada dienu”. Piedāvājums 5. vai 6. klasēm. Atsaucās visas 5. un 6. klases.

„Paldies, ka uzaicinājāt, bija noderīgi un interesanti”- saka skolotājas. Pavisam nopietni viens piektklasnieks uz apgalvojumu, ka Balvi ir skaistākā pilsēta Latvijā apšaubīja un jautāja „Vai tiešām tā ir?”, toties sešklasnieki jau māj ar galvām un saka „kā JĀ! Savādi liekas, ka liela daļa bērnu nezina, kā sauc ielu uz kuras atrodas bibliotēkā. Arī tie, kas katru dienu staigā. Šo uzziņu stundu apmeklēja 137 skolēni.

Informācija par darbošanos interneta vidē pašiem skolotājiem liekas ļoti aktuāla, tāpēc arī pieprasījumam sekoja piedāvājums no bibliotēkas puses:

Informācijas stunda par drošību internetā „Internets ir visiem draugs, uzmanies, lai nekļūst drauds”, ko apmeklēja 94 skolēni gan no Balvu pamatskolas, gan Rugāju novada vidusskolas 1.-4.klasēm. Tika atlasīta informācija prezentācijai no interneta resursiem, žurnāliem: kā pareizi un droši darboties ar datoru un internetu, kādi pastāv riski, kā sevi pasargāt, lai neiestātos datoratkarība. Ar mazākajiem bērniem tuvāk aplūkojām E- kursu „Mans draugs dators”, skatījāmies multfilmas par aitiņu Šonu un viņa nedienām ar datoru. Ar 3.-4. klases skolēniem runājām par reģistrēšanos portālos, parolēm, izsmiešanu, sarakstēm un bilžu ievietošanu internetā. Skatījāmies pamācošas īsfilmas www.drossinternets.lv. Ar abām grupām darbojāmies praktiski un tiešsaistē (skype) sarunājāmies ar xxxxx lietotāju (mūsu datorspeciālistu), kurš uzdevās par vienaudzi un izvilināja jautājumus, kādus nedrīkstētu sniegt par sevi internetā. Bērni tomēr rakstīja ļoti personisku un aizliegtu informāciju. Kad uzaicinājām sarakstes viesi pie mums, bērniem bija liels pārsteigums. Nobeigumā ar jautājumu palīdzību pārbaudījām, cik labi bērni atceras dzirdēto. Skolotājas pateicās par sadarbību un iegūto informāciju novērtēja kā ļoti vajadzīgu un noderīgu.

2014. gadā uzmanību pievēršām datubāzei www.dainuskapis.lv. Oktobrī kad Dainu tēvam atzīmējam dzimšanas dienu, lasītavas un interneta apmeklētāji tika aicināti piedalīties izzinošā konkursā “Ceļojums pa K. Barona dainu skapi”. Mērķis bija pilnveidot bērnu prasmi meklēt informāciju interneta resursos, iepazīties ar adresi www.dainuskapis.lv un elektroniski iesniegt pareizo atbildi.

Arī informācijas stunda “Laika ritējums caur K. Barona dainām”, kurā piedalījās 68 4. klašu skolēni un skolotājas. Vispirms ieskats, kā darboties ar datu bāzi un pārrunas, kuras ir tās reizes, kad mūsdienās dzirdam tautasdziesmas.

Žurnālu apskatos piedalījās 87 2.klašu skolēni un viņu audzinātājas.

Mērķis bija iepazīstināt ar lasītavas žurnāliem un izvēlēties sev interesējošos, atbilstoši vecumam un interesēm.

Lai veicinātu lasītprasmi un iegūtu jaunu informāciju, **Balvu CB** bērnu lasītavā regulāri tiek organizēti **mini konkursi** ar mērķi sniegt zināšanas par nozīmīgām, aktuālām tēmām, gadskārtu svētkiem, pilnveidot un izmantot esošās prasmes strādāt ar satura rādītāju un orientēties lasītavas fondā.

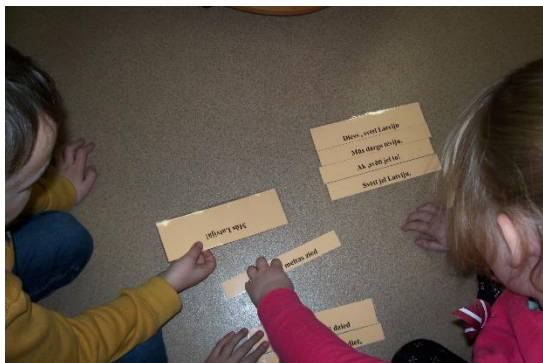

Darba gaitā pierādījies, ka dažādas informācijas apguve bērniem šķiet interesanta, spēlējot spēles. Balvu CB darbinieki 2014. gadā klašu kolektīviem piedāvāja erudīcijas spēles par Latviju un gadskārtu svētkiem –Ziemassvētkiem, kopā izspēlējot 12 reizes.

Novembrī **erudīcijas spēle "Mana Latvija"** 2.-3. klašu skolēniem. Izmetot kauliņus, kartē apceļojam Latviju, piestājot pieturās un pārbaudām savas zināšanas, atbildot uz svarīgiem jautājumiem par Latvijas himnu, dabu, dzīvniekiem utt. Krājam

žetonus un noskaidrojam zinošākos spēlētājus. Interesi izrādīja un paši pieteicās ne tikai Balvu pamatskolas, bet arī Stacijas un Rugāju novada skolas bērni. Kopā spēli izspēlēja 50 skolēni.

Decembrī **erudīcijas spēle „Nākat iekšā, Ziemassvētki, nu mēs jūs, gaidīsim!”** Ziemassvētki- svētki, ko visi gaidām. Jautājumi, atbildes, mīklas, ticējumi, tautasdziesmu salikšana Ziemassvētki- arī animācijā „Ķekatdancis” www.pasakas.net. Piedalījās ne tikai klašu kolektīvi, bet arī bibliotēkas ikdienas apmeklētāji. Kopā 100 apmeklētāji.

Projektu nedēļas ir laiks, kad bibliotēkā pastiprināti tiek pieprasīta informācija par visdažādākajām tēmām.

Balvu novada **Tilžas pagasta bibliotēka** un tās apmeklētāji un piedalījās Lursoft rīkotajā konkursā “Atklāj monētu noslēpumu Lursoft Laikrakstu bibliotēkā!”

Arī Balvu novada **Vectilžas bibliotēka** piedalījās konkursā, kas noritēja no 11.marta līdz 31.martam „Atklāj monētu noslēpumus Lursoft laikrakstu bibliotēkā”, ko organizēja SIA „Lursoft” un publisko bibliotēku 3td, sadarbībā ar Latvijas Banku ikgadējās iniciatīvas „Monētu dienas bibliotēkas” ietvaros. Vectilžas bibliotēka tika atzīta kā aktīvākā šī konkursa bibliotēka un saņēma vienu no Lursoft kārumu groziem.

Balvu novada **Bērzpils bibliotēkā** uzziņu meklēšanai izmantots bibliotēkas krājums - uzziņu un nozaru literatūra, tematiskās un novadpētniecības materiālu mapes. Tā kā ļoti daudz tiek izmantots novadpētniecības krājums, apmeklētājiem, tai skaitā arī skolēniem, sagatavota un sniegta informācija par bibliotēkā pieejamām novadpētniecības un tematiskajām mapēm, par šo mapju jaunumiem.

Februāra sākumā Bērzpils vidusskolā bija Projektu nedēļa, kuras galvenā tēma – viss par mežu, sākot ar folkloru mazajiem un beidzot ar apsaimniekošanu – lielajiem. Bija arī citas tēmas, kā, piemēram, visa bibliotēkā pieejamā literatūra un materiāli par novadnieci Leontīni Apšenieci, kura tikko bija nosvinējusi 75 gadus. Interesanti bija tas, ka skolēniem no skolotājiem bija dots norādījums vajadzīgo informāciju meklēt grāmatās un tikai pēc tam internetā. Visvairāk tomēr tiek izmantoti interneta pakalpojumi, tai skaitā datu bāzes. Informācijas tehnoloģiju loma uzziņu, informācijas darbā pieaug tik ļoti strauji, ka nākas konstatēt, ka bieži grāmatas uzziņu un informācijas meklēšanā paliek jau otrajā vietā.

Rugāju novada **Lazdukalna bibliotēkā** projektu nedēļas laikā 1. klases skolēni nāca uz bibliotēku iepazīties ar grāmatām un enciklopēdijām par dabu un dzīvniekiem. Vispirms skolēni noklausījās apskatu par izstādē uzliktajām grāmatām, tad paši šķirstīja grāmatas, iepazīnās ar enciklopēdiju saturu un uzbūvi, krāsoja attēlus no tēmas „Tērvetes dabas parks” par dabas parka rūķiem un noskatījās filmiņu par

dabas saudzēšanu ar labsirdīgiem multfilmu varoņiem filmiņā „Dāvana ”-par to kā ezītis nezināja kur likt uzdāvinātā Čupa čupa papīrīti

Novembrī Lazdukalna bibliotēkas bibliotekāre aicināja skolēnus uz pasākumu „Pār deviņi ezeriņi”, bērni tika iepazīstināti ar plašu grāmatu klāstu par Latviju. Visi kopīgiem spēkiem atbildēja uz jautājumiem par Rugāju novada ģerboni. Praktiskā darba laikā skolēni Latvijas kontūrā ielīmēja Latgales, Vidzemes, Kurzemes un Zemgales ģerboņus, Latvijas karodziņu, Rugāju un Balvu novadu ģerboņus, kā arī 3 eglītes – simbolu tam, ka esam mežu zeme.

Viļakas novada **Medņevas bibliotēkā** uzziņu darbā tiek izmantots internets, uzziņu literatūra, tematiskās un novadpētniecības mapes. Uzziņas vairāk saistītas ar skolā apgūstamajiem tematiem, arī skolēnu individuālajām interesēm. 5.-6.klašu skolēni piedalījās konkursā „Cielavas gudrība”, kur bija jāsameklē daudzas atbildes dabaszinātnēs. Skolā darbojas Viduču mazpulks un skolēni raksta projektus par truškopību, par bitēm, par zemeņu audzēšanu, par puķu audzēšanu u.c. Bibliotēkā ir izveidots plašs tematisko mapju klāsts - 22, ko izmanto skolēni, galvenokārt, mācībām. Dažas no tām: par svecēm; par putniem; par eņģeļiem; Latvijas nacionālie simboli; par naudu; mapes par gadskārtu svētkiem; derīgi padomi, idejas; receptes u. c. Martā Medņevas bibliotēka piedalījās pasākumā ”Monētu dienas bibliotēkā”, kurā bibliotēkas apmeklētāji-arī vecāko klašu skolēni balsoja par Latvijas gada monētu 2013., kā arī piedalījās konkursā atbildot uz 15 jautājumiem.

Viļakas novada **Žīguru bibliotēkā**, apkalpojot bērnus un jauniešus, sniegtas arī uzziņas par visdažādākajiem jautājumiem: dažādu tautu tradīcijas svētku svinēšanā, par cilvēku mājokļiem sendienās, par skolā uzdotiem jautājumiem - par rakstniekiem, novadniekiem, atsevišķām valstīm, mācību iestādēm, meklējot atbildes

dažādiem konkursiem un projektiem. Protams, vairāk uzziņas tiek pieprasītas tad, kad jāpilda mājas uzdevumi vai jāraksta projekti.

4.Pasākumi dažādām vecuma grupām: pirmsskolas vecuma bērniem un vecākiem, jaunākā un vidējā skolas vecuma bērniem, pusaudžiem.

Tiek veidoti un organizēti, lai uzturētu interesi par grāmatām un lasīšanu bērnu un jauniešu vidū; radītu iespēju visiem bērni saturīgi un interesanti pavadīt brīvo laiku bibliotēkas telpās.

Tā kā vislielāko apmeklējumu skaitu vecumā līdz 18 gadiem sastāda Balvu Centrālās bibliotēkas apmeklētāji, tad neliels ieskats Balvu Centrālās bibliotēkas darbībā:

2014. gadā Balvu CB bērnu literatūras nodaļā tika izveidota 61 izstāde, 105 tematiski pasākumi dažādām vecuma grupām, ko apmeklēja 2072 apmeklētāji.

Nosaukums	Biežums
Tematiskās plauktu izstādes	48
Ceļojošās izstādes	2
Gleznu izstādes	7
Pasaku stundas	5
Dzejas stundas	5
Sarunas par grāmatām	10
Žurnālu apskati	6
Tikšanās ar rakstniekiem	2
Stunda bibliotēkā kopā ar vasaras nometnes bērniem	1
Uzziņu–informācijas stundas	13
Radošās darbnīcas	3
Mini konkursi	6

Radošo darbu izstāžu cikls- Rokdarbi pašu rokām	5
Ekskursijas- iepazīšanās ar bibliotēku	8
Tematiskās rīta stundas pirmsskolniekiem	15
Erudīcijas spēles	12
Lasīšanas veicināšanas programma” Bērnu- Jauniešu-Vecāku žūrija”	174 no tiem 151 bērni 23 vecāki
Izstādes kopā	61
Tematiskie pasākumi	105

Pasākumi zālē	727 apmeklētāji
Tikšanās ar Māru Cielēnu	50
Bērnu žūrijas noslēgums	36
Muminu izstādes apmeklējums+ literārā stunda	386
Drošs internets	33
Gundegas Muzikantes zīmējumi un darbi+ literārā stunda	108
Drošs internets	64
Erudīcijas spēle “Mana Latvija”	50

Bibliotēku nakts	

Mēnesis	Pasākumu apmeklētāju skaits
Janvāris	109
Februāris	334
Marts	494
Aprīlis	92
Maijs	269
Jūnijs	26
Jūlijs	
Augusts	29
Septembris	101
Oktobris	232
Novembris	267
Decembris	119
kopā	2072

Lai piesaistītu bērnus bibliotēkai, ne tikai kā informācijas ieguves vietai, bet arī kā brīvā laika pavadīšanas vietai **Balvu centrālajā bibliotēkā** tiek domāts arī par vidi, kurā bērnam ir jāuzturas : vasaras mēnešos bērnu stūrītī tika pārkrāsotas spilgtākas sienas, nomainīts apaļš galdiņš ar krēsliņiem, iegādāts sēžam maiss. Visa gada garumā abonementa sienas rotāja mākslas studijas “Olīves” 7 dalībnieku gleznas, papildināta animācijas filmu kolekcija, jo filmu skatīšanās uz vietas bibliotēkā ir ļoti pieprasīts brīvā laika pavadīšanas veids bibliotēkā. Gada laikā vairāk kā 400 reizes tika skatītas dažādas animācijas un mākslas filmas bērniem, kuras arī biežāk sāka izņemt uz mājām. Savukārt lasītavā interesenti varēja aplūkot 6 radošo darbu- rokdarbu izstādes un piedalīties 3 radošajās darbnīcās, lietderīgi pavadot laiku bibliotēkā.

Vieglāk organizēt darbu ar bērniem ir tām bibliotēkām, kuru mikrorajonā ir skolas un pirmsskolas izglītības iestādes, tādas bibliotēkas Balvu novadā ir Bērzpils, Briežuciema, Tilžas, Vectilžas, Vīksnas bibliotēkas. Rugāju novadā Rugāju un Lazdukalna bibliotēkas, Viļakas novadā Viļakas, Žiguru, Medņevas un Rekavas bibliotēkas un Batinavas bibliotēka.

Bibliotēkās, kuru tuvumā nav izglītības iestādes(Kuprava, Lazduleja, Tikaini, Skujetnieki) , organizējot savu darbu ar bērniem vairāk domā par literatūras izstādēm, zīmēšanas konkursiem.

Balvu novada **Bērzpils bibliotēkā** 2014. gadā no visiem lasītājiem - 226 - 35% sastāda bērni un jaunieši -79. Bibliotēkas tuvumā atrodas Bērzpils vidusskola, tas ir galvenais faktors, kas nosaka bibliotēkas darbu ar šo mērķgrupu. Arī Bērzpils pagastā ar katru gadu samazinās iedzīvotāju skaits, attiecīgi arī bērnu skaits. 2014./2015. mācību gadā Bērzpils vidusskolā mācās vairs tikai 71 skolēns, bērnudārzu apmeklē 16 bērni.

Balvu novada **Briežuciema bibliotēkā** visčaklākie bibliotēkas apmeklētāji ir pamatskolas skolēni, jo bibliotēka atrodas skolas tuvumā.

Katru gadu tiek rīkotas ekskursijas uz bibliotēku pirmskolas vecuma bērniem un 1. klases skolēniem, jo ne visi bērnu vecāki lasa un apmeklē bibliotēku, tāpēc ir svarīgi radīt mīlestību pret grāmatu pašiem bērniem.

Bērni tiek iepazīstināti ar bibliotēkas izmantošanas noteikumiem, bērnu grāmatu klāstu, periodiku. Notiek pārrunas, priekšā lasīšana, mīklu minēšana, rotaļas, spēles un citas aktualitātes.

Vairāki bērni bibliotēku apmeklē kopā ar vecākiem, vecmāmiņām, ka arī brāļu, māsu pavadībā. Bibliotēkā ir izveidots bērnu stūrītis, kur mazie var brīvi pavadīt savu brīvo laiku gaidot skolēnu autobusu, rotaļājoties, zīmējot, skatoties bilžu grāmatas, un lasot tās, jo bērni tiek pieskatīti.

Jaunāko klašu skolēniem notiek ik mēnesi dažādas aktivitātes bibliotēkā ar mērķi popularizēt latviešu bērnu literatūru un veicināt bērnos lasītprieku.

Regulāri tiek izlikta bērnu autoru literatūra un tematiskās izstādes.

Skolēni aktīvi iesaistījās LNB Bērnu literatūras centra domrakstu konkursā „Kā atmodināt Saulcerīti?” - no tiem 7 skolēni tika uzaicināti piedalīties 8. septembra karnevāla gājienā „Gribu iet uz bibliotēku!” Rīgā, ko organizēja LNB un nodibinājums „Rīga 2014”.

Septembrī Briežuciema bibliotēkā notika pasākums veltīts novadpētniecības tēmai „Mūsu novadnieki”, kurā skolēni iepazinās ar mūsu novadnieka Teodora Sīļa darbību Latvijā un trimdā. Prezentāciju veidoja skolas audzēknis Reinis, kurš ar šo darbu piedalījās konkursā „Lietas likteņu liecinieces” – tēma dzimtas izpēte.

Bibliotēkā notika arī pasākumi „Satiec savu meistaru”, kuros notika piespraužu gatavošana no dažādiem materiāliem un pērļu eņģeļu gatavošana. Nodarbības vadīja Laima Ločmele un čaklākie nodarbību apmeklētāji bija bērni.

Balvu novada Krišjāņu bibliotēkas

apkalpošanas teritorijā ir Bērzpils vidusskola Krišjāņu filiāle, kurā mācās 33 skolēni, bibliotēkā iesaistīti visi skolēni, kā arī kaimiņpagastu -Tilžas, Bērzpils skolu skolēni. Skolēni, skolotāji un skolas darbinieki bibliotēku apmeklē regulāri.

Bērni un jaunieši līdz 18 gadiem no kopējā lasītāju skaita 2014. gadā bija 50 lasītāji, kas ir par 8 bērniem un jauniešiem vairāk nekā 2013. gadā.

2014. gadā bērniem un jauniešiem bija 12 pasākumi -2 izstādes,1 radošā darbnīca, 1 ekskursija, piedalīšanās lasīšanas veicināšanas programmā un 7 cita veida pasākumi.

Ieskats dažos no tiem: martā notika izzinošs pasākums „Ūdens –cik daudz tas mums nozīmē?”, kas izvērtās jauks un priecīgs. Vispirms 3 krūzītēs tika ieliets ūdens-vienā no krāna, otrā no akas un trešajā bērni ienesa no āra sniegu, lai izkūst. Bērni pildīja sagatavotos uzdevumus un notika pārrunas par mūsu pagasta upīti Tilžu-cik tā ir tīra, kādi augi aug, kādi dzīvnieki dzīvo un ko mēs varam darīt, lai mūsu upīte būtu tīra un skaista. Spēlējām mēmo šovu, kur tika minēti vārdi, kas bija saistīti ar ūdeni. Pasākuma noslēgumā apskatījām ūdeni krūzītēs, vistīrākais bija akas ūdens, tad izkusušais sniegs un visbrūnākais bija krāna ūdens.

Septembrī bija radošo darbiņu konkurss ”Mans tētis vislabākais!” Uz bibliotēku tika atnesti 5 zīmējumi, kuros bērni parāda, cik daudz viņiem nozīmē tētis. Ļoti patika Didža Korkla zīmējums un tētim veltītais dzejolis:

Viļakas novada **Kupravas bibliotēkā**, kur šogad diemžēl tika likvidēta skola, bērnu lasīšanas veicināšanai, ieinteresēšanai izlikta 25 literatūras izstādes, piemēram “Pazīt bērna dvēseli”-rakstnieces Dz. Žuravskas jubilejai, ”Bērnu dzejas lielmeistars”- V.Plūdoņa atcerei, “Bērna dvēseles atklājēja”- bērnu prozas lielmeistarei M. Stārastes simtgadei veltītā izstāde. Savukārt izstāde “Latviešu

literārās pasakas meisters” tika veltīta Vika 75 jubilejai. Pazīstamās bērnu rakstnieces M. Cielēnas 60 gadu jubilejai tika veltīta izstāde ar nosaukumu “Autores bagātā iztēles pasaule”, arī “Pasaku meistaram O. Vaildam- 160”, iemīļotā latviešu bērnu pasaku autora K. Skalbes 135 gadu atcerei – “Dvēseles dziednieks”. Bibliotēkā regulāri tiek izlikta tematiskās izstādes, kuras ir veltītas Mārtiņiem, Miķeļiem, Lieldienām, Jāņiem.

Balvu novada **Lazdulejas bibliotēkā** bērniem tika izlikta dažādas tematiskās plauktu izstādes : „Zvēri rudenīgajā mežā”; *Vienas grāmatas izstādes* : „Lido putnu bari, lido burtu bari, un tu arī lidot līdzī vari ” / I. Zandere „Lidojošie burti „ Šis stāsts ir slavas dziesma skolai, bet iespējams, ka skola to nepamanīs ” / H. Šerls „Karstā bole ”; „Kad grāmatā robs. Ko darīt? / U. Grosfelde „Maija ielas peles ” /; „Vai jums ir saujiņa zilu auzu jeb ko nolēma Zirgu kopsapulcē ” I. Ziedonis „Zilā pasaka ” / 2014. gads – Zirga gads pēc ķīniešu kalendāra /;

Arī Rugāju novada **Skujietnieku** bibliotēkas apkalpojamajā teritorijā nav skolas, taču izstādes, dzejas pēcpusdienas un grāmatu apskati tiek rīkoti regulāri, sevišķi vasaras periodā, kad ir brīvdienas un bērnu un jauniešu pieplūdums bibliotēkā ir intensīvāks. 2014.gadā bērni paši veidoja zīmējumu un fotogrāfiju izstādes. Vasarā tiek rīkotas pēcpusdienas laukā, svaigā gaisā un apvienotas ar izklaidēm un rotaļām.

Toties Viļakas novada **Medņevas** bibliotēkai darbu ar bērniem sekmē, tas ka bibliotēkas mikrorajonā uz 2014.gada 1.janvāri deklarēti 717 iedzīvotāji, no kuriem bibliotēkas lietotāji – 202, tai skaitā bērni un jaunieši līdz 18 gadiem – 82. Pagastā atrodas Viduču pamatskola ar 92 skolēniem un pirmsskolas izglītības iestāde „Pasaciņa”, kuru apmeklē 44 bērni no visa Viļakas novada, jo šeit darbojas nakts grupiņa. Ar šīm iestādēm bibliotēkai ir laba sadarbība. Lai iepazīstinātu bērnus ar bibliotēku, tās krājumu un plašo pakalpojumu klāstu, pirmsskolas vecuma bērni tiek aicināti uz bibliotēku. Šogad bērni nāca uz bibliotēku meklēt sev skaistākās pasaku grāmatas, kolektīvi tika lasītas jaunākās bērnu grāmatas, pārrunāts lasītais. Bērniem ir notikuši pasaku lasījumi, dzejoļu stundas, kā arī multfilmu skatīšanās. Tādēļ arī pārsvarā pasākumi bibliotēkā tiek organizēti bērniem, jo viņi ir čaklāki bibliotēkas apmeklētāji. Parasti uz pasākumu atnāk viena vai divas klases, bibliotēkas telpas nav plašas, tāpēc vairāk apmeklētājus arī nevar uzņemt. Pēcpusdienā bibliotēku apmeklē skolas internāta bērni, spēle datorspēles, skatās multfilmās, un darbojas bērnu stūrītī. Tā Medņevas bibliotēkā izskatās pēcpusdienā:

Arī Viļakas novada **Rekavas bibliotēkā** ir liels bērnu un jauniešu skaits : 43 % no bibliotēkas lietotājiem ir bērni un jaunieši līdz 19 gadu vecumam

Viļakas novada **Žīguru bibliotēkā** visa gada garumā aktīvākie bibliotēkas pasākumu apmeklētāji ir tieši bērni, kas ar lielu prieku un aizrautību piedalās visos pasākumos, kuri tiek organizēti ar mērķi piesaistīt apmeklētāju uzmanību bibliotēkai. Ieskats dažās Žīguru bibliotēkas aktivitātēs: Meteņdienas tradīcijas Žīguru bibliotēkā, kad bibliotekāre aicināja iedzīvotājus iepazīties ar Meteņa dienas tradīcijām, ticējumiem un tradicionāliem ēdieniem, dzērieniem. Dalībniekiem tika piedāvāts pabeigt ticējumu, vai noteikt ko tas vēsta. Ik viens dalībnieks varēja izbaudīt miežu biežputru, gaļas pīrādziņus un pienu. Pasākumā tika izmantotas tematiskas mapes un grāmatas par Latviešu tautas ticējumiem, tradīcijām un godiem.

Žīguru bibliotēkā 8. martā darbojās aukliņu pīšanas darbnīca, kad visiem interesentiem bija iespēja apmeklēt Žīguru bibliotēkas radošu darbnīcu, kur 13 dalībnieki apguva vienkāršākās aukliņu izgatavošanas tehnikas, kas neprasa sarežģītu darbarīku pielietojšanu.

Aprīlī Žīguru bibliotēka aicināja visus piedalīties Lieldienu svinēšanā. Pasākumu apmeklēja 5 skolēni. Kopā tika gatavoti Lieldienas dekori meklētas pareizas atbildes par Lieldienu ticējumiem un, protams, krāsotas arī olas.

Talkas dienā Žīguru bibliotēkas bērni un jaunieši aktīvi piedalījās arī bibliotēkas apkārtnes uzkopšanā. Visi kopā atbrīvoja etiķa koku no veciem čiekuriem, lai iedot iespēju augt jaunajiem, izravēja zāli un parušināja puķes, lai labāk augtu, kā arī saslaucīja visus celiņus, kas ved pie bibliotēkas. Pēc darba visi kopā dzēra tēju un baudīja pavasara siltus stariņus.

Maijā notika zīmējumu radošā darbnīca "Mana skola - mana klase"

Tuvojoties vasaras saulgriežiem, 21.jūnijā Žīguru bibliotēka aicināja visus piedalīties radošā darbnīcā “Jāņu ielīgošana”, kad praktiskas aktivitātes vijās ar literatūras izzināšanu.

Oktobrī Žīguru bibliotēkā notika zīmējumu radoša darbnīca “Mans mīļākais dzīvnieks”. 4. oktobrī pasaulē atzīmē Starptautisko dzīvnieku aizsardzības dienu un bērniem tika piedāvāta iespēja attēlot savus vismīļākos dzīvniekus. Darbnīcā piedalījās 7 dažāda vecuma bērni.

Sestdien, 8. novembrī Žīguru bibliotēka aicināja uz radošu darbnīcu “Tradīcijas Mārtiņdienu sagaidot”. Aicinājumam atsaucās 6 skolas vecuma bērni. Kopā ar bibliotēkas vadītāju izgatavoja katrs savu Mārtiņdienas gaiļi. Gaiļa gatavošanai bērni izmantoja dziju, kartonu, krāsaino papīru, tualetes papīra rullīšus, filca materiālu.

Viļakas novada **Upītes bibliotēkā**

pasākumi vienmēr tendēti uz Upītes puses cilvēku iesaistīšanu dažādos pasākumos, kas veicina latgaliskās kultūras saglabāšanu, kopšanu, popularizēšanu un aktīvu kopā būšanu. Tā kā atsaucīgākie ir skolēni un bērni, tad aktivitātes galvenokārt norisinās bērnu un jauniešu vidū.

Februārī 14 lieli un mazi apmeklētāji piedalījās izstādes „PAKAVIŅI” veidošanā, kas bija veltīta Zirga gadam. Jaunākais un aktīvākais dalībnieks Jēkabs Slišāns. Viņš bija uzzīmējis un izstādē piedalījās ar 6 zīmējumiem. Vecākais dalībnieks - Šķilbēnu pagasta ģimenes ārsts Andris Spridzāns ar darbu, kas veidots no krāsainiem teipiem. Dacei Spridzānei bija gan izšūts zirgs, gan zīmēts.

Upītes pamatskolā kopā ar Upītes tautas nama bērnu pašdarbības teātri tika rādīta ludziņa pēc Otrīda Pleislera grāmatiņas „Mazā Raganiņa”, ko paši iztulkojuši latgaliski.

„Pankūku diena” bibliotēkā tika organizēta, lai nosvinētu Meteņus. Sniega trūkuma dēļ nesanāca baudīt ziemas priekus, tāpēc vafelpannā cepām pankūkas. Kamēr cepās pankūka, katram pankūkas gribētājam bija jāizlasa tautasdziesma un ticējums par Meteni. Daži lasīja anekdotes. Tika izspēlēts Huana Antonio de Laiglēsija stāsts „Puskilograms cukura”, kur galvenais varonis ir paskopais Rūķītis Pūķītis(latgaliski). Augustā notika radošās darbnīcas „LELLES”. Gatavojoties „Upītes svātkīm” tika veidotas lelles leļļu teātra izrādei. Gatavotas dekorācijas leļļu teātra izrādei.

Kā parasti aprīlī visās bibliotēkās norisinājās bibliotēku nedēļas aktivitātes ar nosaukumu "Informēts un vesels".

Balvu centrālajā bibliotēkā bibliotēku nedēļas noslēgumā norisinājās Bibliotēkas nakts pasākumi, kad bibliotēka strādāja no plkst. 19.-22.00. Šī gada tēma bija "*Mežs ienāk bibliotēkā*". Šinī vakarā ierastās bibliotēkas telpas pārvērtās radošajās darbnīcās, filmu istabās un erudīcijas kambaros. Ikviens varēja minēt krustvārdu mīklas, spēlēt spēles, sacensties likt puzles, minēt mīklas, salikt tautasdziesmas, veidot no dabas materiāliem putniņus, uzzināt par Biolat un Elier veselīgo skuju produkciju, izgatavot koka barotavas "*grāmatām*", spēlēt medības un vairāk par tām uzzināt, mēroties spēkiem orientēšanās trasītē.

5. Bibliotēkas sadarbības tīkls, partneri attiecībā uz šīm mērķgrupām.

Sadarbības vērtējums.

Atsaucīgi un ieinteresēti sadarbības partneri ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem, lai tas, ko mēs darām, izdotos.

Balvu centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas galvenie sadarbības partneri darbā ar pirmsskolniekiem jau daudzu gadu garumā ir pirmskolas izglītības iestādes “Sienāzītis”” metodiķe Velga Lielbārde, pirmskolas izglītības iestādes” Pīlādzītis” audzinātājas Iveta Larka, Inese Svelpe, Jeļena Mīglāne, Ingūna Pauliņa, kuras ne tikai atsaucas mūsu uzaicinājumiem, bet arī pašas izrāda interesi par bibliotēkas piedāvājumiem un iespējām tos izmantot.

Organizējot pasākumus skolēniem no 1.-6.klasei, lieliski sadarbības partneri ir lielākās skolas Balvu pilsētā- Balvu pamatskolas ārpus klases un mācību darba organizatore- skolotāja Nadežda Bogdanova, skolas bibliotekāre Rudīte Bukša un klašu audzinātājas, kuras vienmēr katru mēnesi atsaucas bibliotēkas piedāvājumiem un izkārtu laiku, lai klašu kolektīvi, netraucējot savu mācību ikdienas darbu, varētu apmeklēt arī bibliotēkas organizētos pasākumus.

Savu palīdzību darbā ar skolēniem vecumā no 7. klases nekad neatsaka Balvu valsts ģimnāzijas bibliotekāre Lūcija Jermacāne un mācību darba organizatore skolotāja Ināra Konivāle. Sadarbojoties ar Lūciju Jermacāni, 2014. gadā bibliotēkas telpās norisinājās Balvu novada lasītprasmes veicināšanas konkurss 7.-8. klašu skolēniem.

Sadarbojoties novada domes informācijas speciālistiem un Ziemeļlatgales laikraksta “Vaduguns” žurnālistiem - visa aktuālā informācija par bibliotēkas aktivitātēm ir pieejama interesentiem.

2014. gadā interesi un vēlēšanos apmeklēt Balvu CB bērnu literatūras nodaļas organizētos pasākumus izteica arī Rugāju novada Eglaines pamatskolas skolotāji, piedaloties erudīcijas spēlē “Mana Latvija”, Rugāju vidusskolas 1.-4. klašu skolēni informācijas stundā par drošu internetu, Stacijas pamatskolas skolēni, piedaloties literārajā stundā “Gundegas Muzikantes zīmējumi un darbi”, izstādē ”Muminu ģimene no Somijas”, Kubulu pagasta pirmsskolas izglītības iestādes ”Ieviņa” audzēkņi brauca iepazīties ar Balvu CB piedāvājumiem mazajiem apmeklētājiem. Šo apmeklējumu rezultātā veidojās un nostiprinājās jaunas sadarbības iespējas.

Arī citās reģiona bibliotēkās, organizējot darbu ar bērniem, vislabākie sadarbības partneri ir tuvumā esošo izglītības iestāžu skolotāji, audzēkņi, kuri ir ieinteresēti un atsaucīgi visiem bibliotēkas piedāvājumiem.

Bibliotēka	Sadarbības partneri
Baltinavas novada bibliotēka	Baltinavas vidusskola, Mūzikas un mākslas skola
Balvu pagasta bibliotēka	Nav skolu un bērnudārzu
Bērzkālnes bibliotēka	Pirmsskolas izglītības iestāde
Bērzpils bibliotēka	Bērzpils vidusskola, Saieta nams
Briežuciema bibliotēka	Briežuciema pamatskola, NVO Saules svece, Jauniešu organizācija Dynamite
Krišjāņu bibliotēka	Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāle
Kubulu bibliotēka	Stacijas pamatskola, pirmsskolas izglītības iestāde "Ieviņa"
Kupravas bibliotēka	Skola likvidēta
Lazdukalna bibliotēka	Eglaines pamatskola
Medņevas bibliotēka	Viduču pamatskola, pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa"
Rekavas bibliotēka	Rekavas vidusskola
Rugāju novada bibliotēka	Rugāju vidusskola, pirmsskolas izglītības iestāde
Skujetnieku bibliotēka	Nav skolu un bērnudārzu
Tikaiņu bibliotēka	Nav skolu un bērnudārzu
Tilžas bibliotēka	Tilžas vidusskola, Tilžas internātskola, pirmsskolas izglītības iestāde
Vectilžas bibliotēka	Tilžas vidusskolas filiāle
Vecumu bibliotēka	Skola likvidēta
Vīksnas bibliotēka	Stacijas pamatskolas Vīksnas filiāle,

	pirmsskolas izglītības iestāde
Upītes bibliotēka	Upītes pamatskola, Upītes kultūrvēstures muzejs, Upītes Tautas nams, biedrība „Upītes jauniešu folkloras kopa”
Viļakas novada bibliotēka	Viļakas pamatskola, Viļakas ģimnāzija, pirmsskolas izglītības iestāde, Viļakas mūzikas un mākslas skola
Žīguru bibliotēka	Žīguru pamatskola, pirmsskolas izglītības iestāde “Lācītis”

6. Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes.

Pie veiksmīgākām lasīšanas aktivitātēm var saukt aktivitātes, kuru norises rezultātā tiek veicināta interese par grāmatām, rakstniekiem, bibliotēku, pieaug apmeklējumu skaits un vēlme uzturēties un pavadīt laiku bibliotēkā.

Balvu centrālajā bibliotēkā veiksmīgs izvērsās darbs ar bērniem, organizējot literārās stundas, par pamatu ņemot 2 **ceļojošās izstādes “Muminu ģimene no Somijas”** un **“Gundegas Muzikantes zīmējumi”**, kuru rezultātā Mumini un grāmatas ar Gundegas Muzikantes ilustrācijām nokļuva grāmatu topā. Liels interesentu pieplūdums bija ceļojošai izstādei „Muminu ģimene no Somijas.” Bērni uzzina, kā mumini radušies, grāmatas un fragmenti no muminu dzīves, karte un globuss- meklējam zemi, no kurienes mumini nākuši, iepazīstam izstādē izliktos priekšmetus, noskatāmies vienu animācijas filmiņu par muminu piedzīvojumiem latviešu valodā „Komēta nāk”. Paliek laiks arī radošai darbībai: krāsošanai, puzļu likšanai, pāru spēlei. Izskatās, ka bērniem patīk, visvairāk patika pati Muminu māja. Kompliments mums visiem: “Šodien 11.martā viens 1.b klases skolēns- Edgars Leišavnieks, ejot projām teica: šeit bija ļoti jauki!” Visiem patika tā stunda bibliotēkā, kuru varēja pavadīt muminu sabiedrībā! 386 apmeklētāji no Balvu, Stacijas pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām iepazīnās ar populārāko somu bērnu

grāmatu varoni trollīti Muminu .Kaut tādas izstādes būtu vairāk, jo tas ir kaut kas nebijis, savādāks, daudzveidīgāks, organizējot darbu ar bērniem.

Oktobrī literārā stunda, aplūkojot izstādi “Mākslinieces Gundegas Muzikantes darbi uz sienas un grāmatās” 1.klašu skolēniem: zīmējumu loma, lasot grāmatu, bērnu grāmatas ar G. Muzikantes ilustrācijām, zīmējumi pie sienām, puzzle likšana pēc mākslinieces zīmējumiem, animācijas filmiņa, kurai zīmējumus zīmējusi G. Muzikante. Interesi izrādīja arī Balvu Mākslas skolas audzēkņi un Stacijas skola. Pavisam kopā 108 apmeklētāji.

Balvu centrālajā bibliotēkā

“Sarunas par grāmatām” notika 10 reizes, kad uz bibliotēku tika aicināti klašu kolektīvi, lai iepazīstinātu ar jaunām un ne tik jaunām grāmatām viņu vecumam. Izraisās arī sarunas:

Kāpēc jālasa grāmatas? Kāda ir Tava mīļākā grāmata? Kādas grāmatas piedāvā bibliotēka- ieskatš dažās grāmatās, fragmenti. Bērni iesaistās arī sarunās par to, ko zina, piemēram, daži atceras Māru Cielēnu un Inesi Zanderi, jo bija uz tikšanos, Margarita Stārase un smurfi arī ir zināmi un dzirdēti. Beigās spēle - pārbaudi savas zināšanas par grāmatām un autoriem no vasaras ieteicamo grāmatu sarakstiem. Daudzi bērni pēc šādas tikšanās nāk jau ar konkrētu pieprasījumu, citi kļūst par lasītājiem.

Decembra sākumā, pateicoties SEB bankas dāvinājumam, Balvu centrālās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas fonds tika papildināts par 57 iespieddarbiem pašiem mazākajiem mūsu bibliotēkas apmeklētājiem: grāmatas, animācijas filmiņas un spēles, tādēļ arī 16 čaklākie mazie pirmsskolnieki un SEB pārvaldniece Balvos Diāna Bordāne tika uzaicināti uz jauno grāmatu stundu “Kad atver vāku grāmatai-tur

stāv aiz burta burts”, kur visi kopā iepazīnām jaunās grāmatas, lasījām, pētījām, izspēlējām.

Arī Viļakas novada **Vecumu bibliotēkā** tematisko grāmatu apskati ir guvuši atsaucību bibliotēkas lasītāju vidū, kad grāmatas iesaka ne tikai bibliotekārs, bet arī paši lasītāji. Vecumu bibliotēkas lasītāji ir izteikuši vēlmi šādos apskatos piedalīties regulāri.

Viļakas novada bibliotēkā bibliotekāres iepazīstina apmeklētājus ar bibliotēkas piedāvājumu plašo klāstu, lasot apskatus, šogad vairāk pievērsās tieši Leona Brieža un Kārļa Skalbes daiļradei.

Tikšanās ar rakstniekiem

VKKF projekta ietvaros **Balvu centrālajā bibliotēkā** 23. janvārī notika tikšanās ar vienu no populārākajām mūsdienu latviešu bērnu rakstnieci, dzejnieci, tulkotāju, redaktori Māru Cielēnu. Kā vienmēr, lai autors justos gaidīts, tiek rādīti priekšnesumi- šoreiz veseli 3! Māra Cielēna -arī sarunās: sirsnīga, vienkārša, ieinteresēta, tāpat kā viņas grāmatas.

“Grāmatu svētki kopā ar Zvaigzni ABC” ietvaros, kuri Balvos noritēja jau 4.gadu: Balvu pamatskolas 3.un 4.klašu skolēni bija iepazinuši Gundegas Sējas grāmatu “Kā mēs ar opi braucām apceļot Latviju”, lai varētu iesaistīties sarunās ar grāmatas autori.

Paldies Balvu pamatskolas skolotājām un bibliotekārei, kuras ieguldīja darbu, lai šīs tikšanās izvērstos interesantas un saturīgas!

Grāmatu svētku ietvaros 6.-9.klašu skolēniem bija iespēja tikties un sarunāties ar tādiem jauniešu vidū populāriem autoriem, kā Ieva Melgalve, Iluta Plotņikova, Ingmārs Līdaka, Dace Judina.

Iespēju tikties ar autoriem grāmatu svētku ietvaros jau otro gadu pēc kārtas izmantoja arī **Tilžas pagasta bibliotēka**, kad 50 bibliotēkas apmeklētāji varēja tikties ar dabas pētnieku un grāmatas “Zoodārzs manā pagalmā” autoru Ingmāru Līdaku, bet fantastikas grāmatas ”Salas rēgs” autori Ilutu Plotņikovu iepazīna 40 bērni un jaunieši, kuriem aizraujoša un interesanta šķita rakstnieces grāmata. Pēc grāmatu svētku tikšanās, liela interese parādījās par šīm abām autoru grāmatām.

Lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu žūrija”, kas jau kļuvusi arī par jauniešu un vecāku žūriju, Balvu reģionā 2014. gadā piedalījās 18 publiskās un 4 skolu bibliotēkas. Balvu Centrālās bibliotēkas lasītājiem bērniem un jauniešiem šī programma liekas, kā pati par sevi saprotama lieta, kurai bibliotēkā vienkārši jābūt. Visgrūtākais darbs, protams, ir savu vērtējumu izteikšana, aizpildot anketas.

Dalību šinī programmā arī citas bibliotēkas vērtē pozitīvi, kā iespēju papildināt bibliotēkas fondus un iepazīstināt lasītājus ar jaunu un interesantu literatūru. Vienīgi šogad kā trūkums varētu būt, ka grāmatas tika sadalītas, neizvērtējot katras bibliotēkas vajadzības, jo sadales rezultātā dažas grāmatas bija 2 eksemplāros, dažu nebija nevienas.

Bibliotēka, kura piedalās “Bērnu žūrijā”	Lasītāju skaits, kuri veiksmīgi pabeidza lasīt un vērtēt
Balvu novada bibliotēkas	
Balvu CB	174
Bērzkālnes bibliotēka	17
Bērzpils bibliotēka	11
Briežuciema bibliotēka	12
Krišjāņu bibliotēka	10
Tilžas bibliotēka	19
Vectilžas bibliotēka	16

Vīksnas bibliotēka	17
Rugāju novada bibliotēkas	
Rugāju bibliotēka	37
Lazdukalna bibliotēka	23
Viļakas novada bibliotēkas	
Kupravas bibliotēka	4
Medņevas bibliotēka	13
Rekavas bibliotēka	19
Upītes bibliotēka	22
Vecumu bibliotēka	6
Viļakas novada bibliotēka	40
Žīguru bibliotēka	16
Baltinavas novada bibliotēka	26
Publiskajās bibliotēkās kopā	482

Lasīšanas veicināšanas programmā piedalījās arī 4 skolu bibliotēkas

Balvu novadā: Balvu pamatskola, Tilžas internātpamatskola, Tilžas vidusskola un Stacijas pamatskola

8.septembrī Eiropas kultūras galvaspilsētas programmas ietvaros norisinājās vērienīgais un krāšņais karnevāla gājiens bērniem "Gribu iet uz bibliotēku!", ko organizēja Latvijas Nacionālā bibliotēka un nodibinājums "Rīga 2014". Karnevāla gājienā piedalījās ap 1500 bērnu no visas Latvijas, tajā skaitā 40 bērni un 7 pieaugušie no **Balviem, Viļakas, Baltinavas, Rugājiem un Briežuciema**, kuri krāšņā karnevāla gājienā devās no Rātslaukuma pāri Akmens tiltam uz Gaismas pili. Tie bija bērni, kuri piedalījušies domrakstu konkursā, čakli lasījuši, vērtējuši Bērnu- Jauniešu žūrijas grāmatas. Tā kā Balvu pilsētā dzīvo labais Balvu vilks (pilsētas ģerbonis), Viļakā ezis, tad karnevāla gājienā Balvu reģions pārstāvēja brāļu Grimmu pasakas

„Sarkangalvīte” varoņus: Sarkangalvītes, māmiņas un vecmāmiņas, mednieki, vilciņi, ezīši, lācenīte un spilgtas puķes, kas aug mežā, kuplināja gājienu.

Karnevāla gājiens no rātslaukuma, virzoties pāri Akmens tiltam, apstājās pie Gaismas pils, kur bērniem bija jāizcīna cīņa ar melnajiem kraukļiem, tos pārkrāsojot baltus, pēc tam dalībnieki devās iepazīties ar Nacionālo bibliotēku un piedalīties dažādās aktivitātēs, bet noslēgumā varēja noklausīties iespaidīgu „Dzelzs Vilka Jauno Jāņu orķestra” koncertu. Pirms karnevāla bērni apmeklēja arī Eiropas māju, kur tika iepazīstināti ar informāciju par Eiropas Savienību un bija zinoši, atbildot uz dažādiem jautājumiem, par kuriem varēja saņemt balviņas. Aptaujājot bērnus, kas viņiem patika vislabāk, atbilde bija viennozīmīga - GAISMAS PILS! Paldies visiem, kas pielika savu roku, lai mums visiem kopā izdotos!

Tūlīt būs Gaismas pilī!

Tematiskās rīta stundas kopā ar pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņiem **Balvu centrālajā bibliotēkā** notiek regulāri apmēram 1-2 reizes mēnesī. Vislielākais prieks pēc šādiem grupīņu apmeklējumiem ir tad, kad vakarā vai sestdienā mazais

pirmsskolnieks atved uz bibliotēku savus vecākus, stāstot cik bibliotēkā ir labi un interesanti, ka uz bibliotēku viņiem noteikti jādodas!

Ieskats dažās no aktivitātēm kopā ar pirmsskolniekiem:

„Pasaku stunda” Pasaku omītei Margaritai Stārastei—100”- kuru apmeklēja 68 pirmsskolnieki.

Balvu pilsētas pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņi iepazīna Margaritas Stārastes daiļradi. Bērni daudzus grāmatu varoņus zināja un varēja pastāstīt par to piedzīvojumiem. Visi uzmanīgi klausījās septiņu Pintiķu piedzīvojumus, lai izkustētos vingroja kopā ar autorei grāmatu varoņiem mārīti, magoni, baraviku un citiem. Noslēgumā darbiņš bija arī acīm – multenīte Tracis. Šo dzejoli ilustrējusi arī Margarita Stāraste. Sniegbaltīte no Ziemas pasakas bija izcepusi piparkūkas, lai bērni varētu iestiprināties atpakaļceļam uz bērnudārzu.

Pasākumi, veltīti Margaritas Stārastes 100 gadu jubilejai notika gandrīz visās reģiona bibliotēkās, kā, piemēram, **Tilžā** pirmsskolas izglītības iestādē notika pasākums „Bērnības zemes valdniecei – 100”. Ciemos uz pasākumu ieradās pagasta bibliotekāre Ilze kopā ar Pasaku vecmāmiņu. Bibliotekāre bērniem pastāstīja par Margaritu Stārasti, tika apskatītas rakstnieces zīmētās un sarakstītās grāmatas. Bērnos interesi izraisīja grāmata „Pasaku ābece”, kurā katram burtam bija savs zīmējums. Kopā ar bibliotekāri bērni katram burtam izdomāja jaunu tam atbilstošu vārdu. Bērni uzmanīgi arī klausījās Pasaku vecmāmiņas lasīto pasaku no M. Stārastes „Saulītes svētki” grāmatas. Nobeigumā Pasaku vecmāmiņa visus bērnus aicināja nākt uz bibliotēku un kļūt par aktīviem lasītājiem ko, protams, visi bērni arī apsolīja.

Margaritai Stārastei – 100

Arī **Žīguru bibliotēka** rūpīgi gatavojās Margaritas Stārastes 100 gadu atzīmēšanai. Bibliotēkā bērnus sagaidīja Burtu meitene no Pasaku ābece. Burtu meitene- bibliotekāre nedaudz pastāstīja par rakstnieci, kā arī iepazīstināja bērnus ar viņas grāmatām. No grāmatas “Pasaku ābece” bērni vairāk uzzināja par burtiem “P” un “R”, iepazīnās ar grāmatu tēliem un pastāstīja Burtu meitenei cik daudz vārdus, kas sākas ar šiem burtiem zina viņi paši. Pasākuma beigās Burtu meitene uzciņāja ciemiņus ar pīrādziņiem, kā arī uz “Rūķīšu” grupiņu aizceļoja burtiņi “P” un “R”.

Medņevas bibliotēkā par godu rakstniecei un māksliniecei Margaritai Stārastei mazie apmeklētāji tika iepazīstināti ar grāmatu izstādi un notika grāmatiņas „Saulītes svētki” pārlapošana kopā ar bērniem.

Arī Bērzkālnes bibliotēkā notika pasākums bērniem : “Saulītes svētki”

Lazdukalna bibliotēkā skolēni apmeklēja pēcpusdienu veltītu māksliniecei Margaritai Stārastei, aplūkoja izstādi „Pasaku vecmāmiņai Margaritai Stārastei - 100”, noklausījās bibliotekāres stāstījumu par mākslinieci un iepazīnās ar Margaritas Stārastes rakstītajām un ilustrētajām grāmatām. Lai parādītu bibliotekārei, cik pirmklasnieki labi iemācījušies lasīt, jo nupat beiguši mācīties Ābeci, skolēni bibliotekārei lasīja tautasdziesmas no grāmatiņas „Runci, runci vāri putru”, kas viņiem bija kā noslēguma „eksāmens”. Pēc labi padarīta darba visi cienājās ar saldumiem.

Vīksnas bibliotēkā septembra beigās bija aplūkojama Stārastes mazdēla fotogrāfiju izstāde(arī Balvu CB un Bērzkālnes bibliotēkās). Izstādi atveda Vīksnas bibliotekāre Māra Melne no Rīgas CB Imantas bibliotēkas. Jauko izstādi apskatīja 2 bērnudārza un 2 skolēnu grupas. Pasākuma laikā bibliotekāre sniedza ieskatu M. Stārastes dzīvē un darbībā, pastāstīja arī par fotogrāfiju tapšanu. Apmeklētāji apskatīja

M. Stārastes grāmatu izstādi un literatūru par mākslinieci. 3 grupas noskatījās arī video materiālus gan par pašu mākslinieci, gan viņas darbu ekranizācijas animācijas filmās. Visiem bija uzdevums atbilstoši vecuma grupai vai nu izkrāsot, vai uzzīmēt zīmējumu kā simbolisku velti mākslinieces simtgadei. Visi darbi tika apkopoti vienā lielā dekoratīvā darbā un greznos bibliotēku.

Balvu novada **Krišjāņu bibliotēkā** pirmsskolniekiem notika pasākums „Iepazīsties-mani sauc Zīluku!” Bērnu bibliotēkā sagaidīja Pasaku feja, kas bērnus iepazīstināja ar M. Stārastes grāmatām un lasīja pasaku par Zīluku. Pēc tam ieradās arī pats Zīluku, kas sevi iepazīstināja ar bērniem un kopīgi tika veidoti mazi zīluki-priecīgi, bēdīgi, dusmīgi. Mazie ar lielu aizrautību gāja rotaļās un beigās Zīlukam bija lielākie draugi.

Pasaku feja lasa pasaku par Zīluku

Bērni kopā ar Pasaku feju un Zīluku

Pasākumā „Zīluku- vismīļākais grāmatu varonis!” 2.,5.un 7.kl.kolektīvi iepazīnās ar M. Stārastes zīmētajām apsveikuma kartiņām un grāmatām. Kopīgi tika veidots viens liels un košs Zīluku, kas vēl ilgi rotāja bibliotēkas sienu.

Kopā ar lielo Zīluku

Trešais pasākums bija „Es būšu mākslinieks!” Šis pasākums tika sākts ar klusuma brīdi, jo aizsaulē jau bija aizgājusi māksliniece un bērnu rakstniece Margarita Stāraste, kurai par godu arī tika rīkoti šie pasākumi bērniem. Ciemos atnāca un par māksliniekiem tapa 3. un 4.klases kolektīvs. Vispirms bērni apskatīja M. Stārastes grāmatas un apsveikuma kartiņas, tad sākās rosīgais posms-tika zīmēts, krāsots un rezultātā sanāca ļoti skaists un krāsains darbs. Daži no bērniem bibliotēkā bija pirmo reizi un viņi bija pārsteigti, cik te ir jauki un mājīgi.

Arī **Rugāju novada bibliotēkā** notika aktivitātes par godu Margaritas Stārastes simtgadei: grāmatu izstāde „Latviešu pasaku omītei M. Stārastei-110”, zīmējumu siena „Zīmējam M. Stārastes pasaku varoņus” ,konkursi „Iztrūkstošie burtiņi ”un „Atpazīsti grāmatu tēlus” ,”Mūžs nodzīvots kā pasakā”- videomateriālu demonstrēšana,” Ceļojums Stārastes pasaku valstībā”-audio pasaku klausīšanās).

Bērni pētīja, lasīja, zīmēja, klausījās un piedalījās konkursiņos. Grāmatu draugiem bija atbildīgs darbiņš- M.Stārastes grāmatiņām nosaukumos bija zuduši burti, bērni tos cītīgi meklēja. Pēc neliela attēla fragmenta bija jāatrod konkrēta grāmata un attēls, tādējādi bērniem bija iespēja izšķīstīt katru autores grāmatiņu, iepazīties ar Zīluku, Tinci, rūķiem un citiem pasaku meža iemītniekiem. Pēc grāmatu iepazīšanas, katram bija iespēja iejusties mākslinieka lomā un uzzīmēt pasaku tēlu, kurš bija iepaticies. Tagad šos darbiņus var apskatīt bibliotēkā, bērnu lasītavā. Pasakas klausījās un zīmējumus zīmēja vidējā vecuma grupiņa " Mārītes", 5gadīgo bērnu grupa "Knariņi", sešgadīgo bērnu grupa, 1.-4.klašu kolektīvi.

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa novembrī parasti sakrīt ar Latvijas dzimšanas dienas pasākumiem skolās un bibliotēkās.

Šogad Ziemeļvalstu nedēļas tēma bija “Troļļi Ziemeļos” un dažādās aktivitātēs dalību ņēma visas bibliotēkas.

Balvu centrālajā bibliotēkā Ziemeļvalstu nedēļas čaklākie apmeklētāji bija pirmsskolnieki, jo pamatskolas un ģimnāzijas audzēkņi tika aicināti uz pasākumiem skolu bibliotēkās. Rītausmas stundā “Troļļi Ziemeļos” kopā ar 63 pirmsskolu izglītības iestāžu audzēkņiem iepazīstam mistiskos pasaku varoņus- milžus, troļļus, rūķus, fejas, laumiņas u.c. No milzīgās milžu grāmatas ir izkāpis milzis...

Tilžas bibliotēkā par tradīciju ir kļuvusi piedalīšanās Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā. Bērniem bija izlikta izstāde ar grāmatām par troļļiem, fejām, rūķiem un citiem pasaku tēliem. Ziemeļvalstu nedēļa pagāja kopīgi ar Latvijas proklamēšanas gadadienas pieminēšanu. Kopīgi tika pavadīta pēcpusdiena bibliotēkā, lasot un izšķirstot grāmatas, lasīta pasaka “Muminu ielejas rallijs”. Tika minēta krustvārdu mīkla, kuras atminējumā varēja uzzināt, kāda ir Latvija. Šīs nedēļas ietvaros arī pirmsskolniekiem bija jauka iespēja tikties ar troļļiem, fejām, laumiņām un citām interesantām būtnēm grāmatu pasaulē. Kopīgi tika lasīta grāmata “Troļļi. Pēdas sniegā”. Vislielāko pārsteigumu bērnos izraisīja no grāmatas “Milzīgā milžu grāmata” izkāpušais milzis.

Vectilžas bibliotēkā Ziemeļvalstu nedēļā izveidojusies tradīcija - tiek aicināti bērni sanākt kopā, lai lasītu literārus darbus, fragmentus, lai ieklausītos cits citā, sarunātos, pārrunātu izlasīto, kā arī zīmētu pasaku varoņus, par to saņemot kādu saldumu. Bibliotēkā ciemojās 1.- 2.klašu skolēni. Bērni lasīja grāmatiņu „Briesmonīšu traci”. Kad grāmatiņa par briesmonīšiem tika izlasīta - bērni katrs zīmēja savu briesmonīti, kā arī katram briesmonītim tika dots savs vārdiņš. Tā bibliotēkā skatāmi bērnu zīmējumi ar briesmonīšiem.

Bērzkalnes bibliotēkā Ziemeļvalstu nedēļas ietvaros katru dienu notika kāds pasākums: literatūras izstāde bērniem „Ziemeļvalstu literatūras daudzveidība”, rīta stunda mazajiem lasītājiem. T.Jansones „Trollīša ziema” lasījumi, kā arī lasījums pusaudžiem un filma par mošķīšiem.

Viļakas novada bibliotēkā 10. novembra rītā ieradās Viļakas pamatskolas 2. klases skolēni, lai Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas ietvaros piedalītos tematiskā rīta stundā “Troļļu un rūķu pasaulē”.

Bibliotēkas vecmāmiņa (Vija Circāne) un bibliotēkas Rūķis (Aija Lesniece) sagaida 2.klases audzēkņus un skolotājas, lai sveču gaismā, kura skolas bērniem bija tīkama, tā nemanāmi pieklusinot citkārt čalojošos zēnus un meitenes, ieklausītos stāstījumā par troļļiem, par viņu dažādo raksturu un dzīvi, jo sākusies Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa, kuras tēma „Troļļi Ziemeļos.”

Viļakas novada **Žīguru bibliotēkā** Ziemeļvalstu nedēļas laikā notiek lasījumi, stāstu stāstīšana, literatūras izstādes, debates, konkursi un citi pasākumi. Šogad Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas tēma ir Troļļi Ziemeļos. Viens no tādiem Ziemeļu Troļļiem (Žīguru bibliotēkas vadītāja A. Plačinda), kura vārds ir Ritters apmaldījās Žīguos, meklējot Žīguru bibliotēku. Trešdien, 19 novembrī Trollis Ritters iemaldījās Žīguru pamatskolā pie pagarinātās grupas bērniem. Trollis gan bija pārsteigts, ieraugot tik kuplu bērnu skaitu, jo viņš bija cerējis sastapt pagasta bibliotekāri, lai atgādinātu viņai par Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu. Bet ja nu viņš bija ieradies pie bērniem, tad labprāt pastāstīja viņiem par troļļiem un izlasīja S. Bēes dāņu pasaku “Troļļi dziļi mežā”. No pasakas bērni uzzināja, kur dzīvo troļļi, no kā tās būtnes baidās visvairāk un ka troļļiem ir ļoti daudz

bērnu.

Piektdien, 21. novembrī staigājot pa Žīguriem un tā arī nesatiekot bibliotēkas vadītāju Trollis Ritors atkal bija atnācis uz Žīguru pamatskolu, kur apmeklēja 5. - 6. klases literatūras stundu. Stundā viņš iepazīstināja skolēnus ar dāņu tautas pasaku "Izmulķotais trollis". Izejot no skolas, bērni parādīja Trollim, kurā virzienā viņam jāiet, lai nokļūtu bibliotēkā, bet Trollis atkal apmaldījās. Viņš bija atčāpojis pie Pirmsskolas izglītības iestādes "Lācītis" vecākās "Rūķīšu" grupas bērniem. Viņi bija ļoti pārsteigti ieraugot Trolli Riteru un nezināja, kas tas tāds ir. Tad Trollis pastāstīja bērniem par Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu un iepazīstināja mazos jaunuos draugus ar T. Jānsone stāstu "Mumins un jaunais draugs". Bērni ļoti uzmanīgi un ar lielu interesi klausījās stāstu par mazo trollīti Muminu. Kad Trollis Ritors pabeidza savu stāstu, bērni bija tik laipni un parādīja Trollim kur viņam jāiet, lai nokļūtu bibliotēkā.

Jau trešo gadu pēc kārtas **Balvu centrālās bibliotēkas** bērnu literatūras nodaļā dzīvo "rūķis", kurš visu gadu skatās un pēta, kuri ir tie čaklākie lasītāji un decembra beigās paši mazākie bibliotēkas apmeklētāji saņem Ziemassvētku vecīša pateicības vēstules un saldumus par čaklu lasīšanu un labu uzvedību. Šogad tādi bija 20 bērni, arī citu čaklāko grāmatu, žurnālu lasītāju vārdi tiek ierakstīti bibliotēkas mājaslapā www.balvurcb.lv sadaļā- bērniem- mūsu bibliotēkas lepnums 2014!

7. Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā. Vajadzības.

N. p.k.	Norises laiks	Pasākuma nosaukums	Dalībnieks
1.	2.04.2014.	Konference “Pasaule bilžu grāmatā” Secinājums tāds pats ,kā katru gadu, ka ir pabūts labā un vērtīgā pasākumā. Šogad uzsvars likts tika uz ilustrāciju nozīmi bērnu grāmatās, bija uzaicināti ārzemju bērnu grāmatu ilustratori ;Kitija Krauzere (ir arī 2 grāmatas latviešu valodā) – ļoti patika, Juta Bauere- vācu māksliniece. .Interesanti, ka abas mākslinieces iedvesmojis Tūves Jansones Muminu tēls, kas tikko ciemojās pie mums bibliotēkā. Austra Avotiņa –LU pasniedzēja runāja par Latvijas tēlu bērnu grāmatu ilustrācijās, sākot jau no manas mīļākās grāmatas Jaunsudrabiņa „Baltās grāmatas ”līdz pat mūsdienu Zvirgzdiņa grāmatām. Profesore Ilze Stikāne deva pārskatu par latviešu bērnu oriģinālliteratūru 2013. gadā- 103 grāmatas, t.i. par 20 grāmatām vairāk nekā 2012. gadā. Tādām konferencēm jābūt!	Ligita Pušpure Balvu CB
2.	9.10.	Informatīvs seminārs par „Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļu 2014” Rīgā, LNB.	Inese Supe Balvu CB

3.	28.11.	Latgales reģiona konference Preiļos „Lasītprasmes veicināšana Eiropā un Latvijā”- slikta lasītprasme jauniešiem vecumā līdz 15 gadiem visas pasaules problēma. Tikai savstarpēji sadarbojoties vecākiem, skolām, bibliotēkām u.c. šī problēma risināma. Konference bija vērtīga un interesanta. Ļoti patika Ingūnas Radziņas uzstāšanās	Ligita Pušpure Balvu CB
4.	10.12.	Seminārs LNB par lasīšanas veicināšanas projektu „Grāmatu starts”- paredzēts 3 gadīgu bērnu un viņu vecāku piesaistei bibliotēkai. Komplekta- grāmata, soma, pūčulēna mīkstmantiņa- izmaksas 25,00 ER. Kas finansēs 2015. gadā? Nav zināms. LNB BLC sūtīs projektu VKKF. Paši varam mēģināt piesaistīt sponsorus.? Pašvaldību? Programma vērtīga un interesanta, gribētos, lai tā gūtu valsts atbalstu!	Ligita Pušpure

Visi apmeklētie semināri un konferences liek paskatīties uz savu darbu no malas, ieklausīties citu kolēģu pieredzē, apmainīties viedokļiem. Ļoti vērtīgi un vajadzīgi būtu kursi par aktualitātēm darbā ar bērniem un pusaudžiem, arī praktiskas nodarbības, ko varētu apmeklēt visi darbinieki turpat uz vietas .

Ļoti pietrūkst metodisku norādījumu vai praktiska veida ieteikumu, arī kursu kā organizēt darbu ar bērniem.

Citu reģiona bibliotēku bibliotekāri informāciju par aktualitātēm darba organizēšanā ar bērniem saņem semināros, ko organizē Balvu centrālā bibliotēka. Ļoti noderīgi būtu kursi uz vietas, jo izbraukāt uz Rīgu vai kādu citu attālāku Latvijas vietu lauku bibliotekāriem tomēr ir sarežģīti.

8.Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi.

Ikdienā strādājot ar bērniem novērojam, ka ar katru gadu vairāk bērni kļūst neiecietīgāki, agresīvāki viens pret otru, pret pieaugušo. Savus konfliktus nevis izrunā, bet risina ar spēku, melo vecākiem par pavadīto laiku pie datoriem un kur patiesībā atrodas. Tas varētu būt uzmanības trūkums un mums būtu jāamācās, kā tādās situācijās strādāt.

Pavirši izturas pret savām mantām, regulāri atstāj savas drēbes, somas, mobilos telefonus, paši pat nenojauš un nemeklē pazudušās lietas, kamēr nāk vecāki un jautā mums.

Pavirši izturas pret bibliotēkas inventāru, grāmatām, žurnāliem, galda spēlēm, datora piederumiem.

Pats grūtākais vecumposms ir 13 - 15 gadus veci zēni, tas ir vecums, kad viņi citiem grib parādīt sevi, diemžēl no sliktākās puses. Lielākās problēmas viņiem sagādā ievērot iekšējās kārtības noteikumus. Nereaģē uz bibliotekāru aizrādījumiem, trokšņo, lauž bibliotēkas inventāru, piemēslotelpas, aizskar un izsmej mazākos bērnus.

Viens no risinājumiem - vairāk noslogot ar dažādām aktivitātēm, lai savu enerģiju izliek pozitīvās nodarbēs. Tomēr bibliotekārs, kuram jāapkalpo lasītāji, jāgatavojas pasākumiem, nevar pietiekoši daudz uzmanības veltīt bērniem, kuri traucē citu apmeklētāju un mūsu darbu. Darba procesa traucētāju izraidīšana no bibliotēkas neatrisina cēloni, bet šī brīža problēmu. Cēlonis ir jārisina ģimenē, kur būtu jāieaudzina pieklājība, uzvedība, atbildība, cieņa.

Neskatoties uz to, ka darbs ar bērniem katru gadu kļūst sarežģītāks, bibliotekāriem jābūt labvēlīgi noskaņotiem, iecietīgiem, laipniem, saprotošiem, jārada bērnos interese, vēlme darboties, izzināt, piedalīties.

2015. gada 16.februārī

Balvu CB bērnu literatūras nodaļas vadītāja

Ligita Pušpure

